

meget over disse udtalelser, men samtidig med at disse overtagelser blev stillet færingerne i udsigt, stadfæstede statsministeren, at det ikke kunne komme på tale, at færingerne fik lov til at rive sig løs af den danske statsforfatning.

Dette hænger ikke sammen. De omtalte funktioner er jo grundfæstede i det danske riges grundlov, der lægger dem under den danske centralmagt.

Hvis statsministeren vælger den linje, der siger, at grundloven hindrer, at selvstyreprocessen gennemføres, kører han i kolonialismens gamle spor. Danmarks ellers udmærkede grundlov er nemlig ikke det færøske folks grundlov. Det færøske folk har aldrig nogen sinde vedtaget eller anerkendt den danske grundlov som sin egen. Derfor kan den danske grundlov aldrig komme i vejen for den færøske selvstændighed.

Hvor der er liv, er der håb, og både i sin nytårstale og under sit besøg på Færøerne tændte statsministeren et håb.

Så lad os nu se, om ordene og gerningerne stemmer overens. Det ser godt ud for øjeblikket. Det dagas, som svenskerne plejer at sige. Norden er på vej til en familieførgelse. Om 4 år er der måske kun de tre kunstnere, digteren Regin Dahl, maleren Ingálvur av Reyni samt instruktøren Eyðun Jóhannesen, der – i gåseøjne – figurerer som færøske udgiftsposter på den danske finanslov. De to ældre kunstneriske nestorer samt Eyðun Jóhannesen burde vi i fællesskab være så glade for, at de bliver stående, så længe de selv nærer et ønske herom. Eyðun fortalte mig ellers engang, at ikke førend den dag, han stod opført på den danske finanslov, blev han blåstemplet som instruktør og skuespiller i sit eget hjemland. Således kan underdanigheden også komme til udtryk.

I Jóanes Nielsens citerede digt siger han, at han til tider har følt vrede mod Danmark, ikke mindst for ydmygelsen i 1992, men så slutter han med disse ord:

Men det eneste, der virkelig giver afkast, og det, jeg inderst inde har tillid til, er det daglige smukke slid for tilværelsen. Derfra udspringer drømmen om republikken Færøerne, og derfra udspringer mine ord.

Ærede folketingsmedlemmer, det er forkeret, at jeg står her i dag. Det er forkeret, at folk i et fremmed land skal vælge medlemmer til Danmarks parlament, og det er forkeret, usundt og uvær-

digt, at Danmark fortsat sidder med suverænitet over Færøerne.

Det eneste værdige er, at vi indleder et respektfuldt samarbejde som ligemænd, et forhold, hvor vi samarbejder om alt det, vi er fælles om, i stedet for altid at strides om det, der skiller os.

Det er det, Tjóðveldisflokkurin kæmper for. Vi er nået langt, så langt, at jeg håber, at vi inden så længe kan mødes som ligemænd.

Republikkin Føroyar er í eygsjón!

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Disse var ordene.

Hr. Kuupik Kleist som ordfører.

Kl. 19.20

Kuupik Kleist (IA):

Rigets statsminister har været en tur i Grønland. Jeg håber, at han havde en god tur, og især håber jeg, at besøget gav det førstehåndskendskab til, hvad der rører sig inden for rigsfællesskabet, som jo var formålet med statsministerens besøg.

Den efterfølgende presseomtale efterlader dog ikke det indtryk, at den nyerhvervede indsigt fører til forandring. Man kan konstatere, at regeringen på godt og ondt fastholder Nyrupregeringens linje i forholdet til Grønland.

Nu er rigets statsminister jo også partiformand for et liberalt parti, der så vidt muligt ønsker at lægge afstand til alt, hvad der ligner socialdemokratisk politik. Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvad der ligger i en liberal politik i forhold til rigsfællesskabet, men der er historisk belæg for at kunne sige, at et statsministerbesøg i Grønland i bedste fald fører til en nyvurdering af den førte politik. Man kan også konstatere, at regeringens finanslovsforslag, hvad angår grønlandsrelaterede poster, i det store hele er en videreførelse af den gamle regerings linje. Man kunne forledes til at tro, at alt er som før.

I givet fald er finanslovudspillet udtryk for den hidtidige opfattelse af, at forholdet mellem vore to lande er af sådan en grundfæstet karakter, at en tilfældig finanslov – selv efter et markant regeringsskifte – ikke skal udnyttes til ensidigt at tage for sig af retterne til egen fordel.

Samtidig er det min antagelse, at situationen med en uændret linje i forhold til Grønland giver luft til overvejelser for såvel regering som opposition om, hvordan og hvorledes et moderniseret rigsfællesskab kan udmøntes også på parlamentarisk plan. Den nuværende aftale om statens bloktilskud løber til 2004, og jeg antager,